

INHOUD

Proloog

I 2019

Routinecontrole 12 • Pootjes uit 17 • Mayday 20 • Zomer 23 •
Bui 32

II 1987

Ruimtereis 36 • Slecht nieuws 38 • De ladder 41 •
Kankerkuikens 43 • De handel 45 • De code 47 • De tent 49
• Dapper doen 53 • Talkshow (1) 55 • Beste tumor (1) 58 •
Langs de weg 62

III 2019

Polikliniek 68 • Dagjesmensen 70 • Kaal 72 • Ik ben
schokkend 74 • Herfst 77

IV 2000

Wampie 84 • Helikopter 89 • New York 91 • 11 september
2001 93 • Wat er in New York gebeurde 95 • Relatietherapie 100 •
Krokus 102 • Het schaap 103 • Alleen 107 • Beste tumor (2) 109 •
Live it up, drink it down 112 • Leeuw 114 • Schildklier 118 • De
palm in de cabrio 122 • Verhalenbundel 124

V 2019

Woordvoering 128 • Het heeft een naam 132 •
Teleurstelling 134 • Ballon 137 • Opruiming 138
• Dr. Quack 144 • Ik val niet 147 • Rivier 150 • Ketting 153

VI 2013

Polaroids 156 • Zwanger 161 • Telefonist 164 •
Vertrouwen 168 • Op de bank 171 • Hormooncrash 173
• Beste tumor (3) 175 • Door een berg 177 • Talkshow (2) 180
• Idioot 184

VII 2019-2020

Onderzoek 188 • Hoe is dat voor jou? 192 • Herfst 194 •
De naald 199 • Overview 204 • Routekaart 207 • Beste
tumor (4) 214 • Oud en nieuw 217 • Tegendruk 220 •
Operatie 222 • Kamer 224

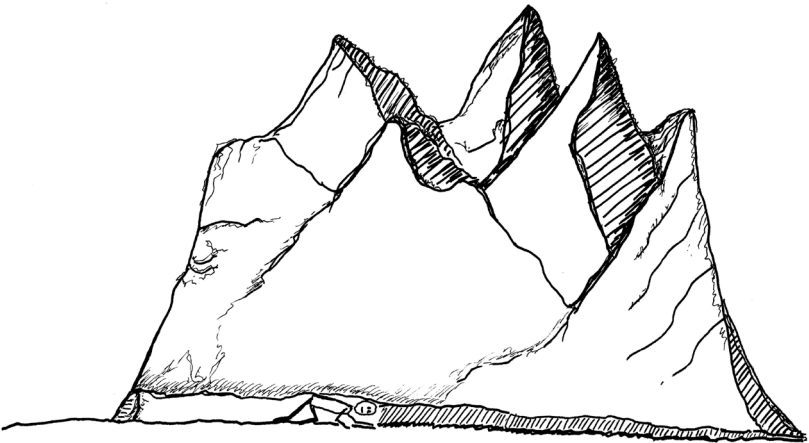
Epiloog

Voor Tomas. Voor altijd.

Dit boek gaat over ons leven samen en over mijn leven voordat jij erbij kwam. Jij zonnestraal. Echt een puur wonder was dat. Na dit verhaal zal je nog beter begrijpen waarom dat zo bijzonder is. Ik vind je zo lief. Zo ongelooflijk veel houd ik van jou dat ik je wel kan fijnknijpen. Dat heb ik ook heel vaak gedaan en dat vond je gelukkig niet erg. Ik kneep ook niet op mijn allerhardst hoor, voordat je denkt dat ik zo slap ben.

De reden dat ik mijn verhaal nu opschrijf is omdat ik misschien niet de kans zal hebben het je helemaal zelf te vertellen. In elk geval niet op een moment waarop je het ook kan begrijpen. Nu ben je zes jaar. Intuïtief begrijp je vrijwel alles, dat meen ik te zien in je ogen. Zonder woorden. Dat weet ik heus wel.

I
2019

ROUTINECONTROLE

Na al die jaren ben ik de controles wel gewend. Ik ken de patronen eromheen, bedoel ik. Wennen zal het nooit. De formule die ik aanhoud geeft me houvast, ik werk me er doorheen. Dat wil zeggen: ik accepteer de groeiende onzekerheid en spanning omdat ik weet dat de ontspanning na de controle weer terug is en ik opgelucht terugkeer naar het rijk der gezonde mensen. Tenminste, dat houd ik mezelf voor.

De datum wordt zo'n twee weken van tevoren zichtbaar in het systeem: kankercontrole gedetecteerd. Een lampje op het dashboard gaat branden. Onmogelijk om nog achter het stuur te zitten zonder dat lampje te zien. De staat van voortdurende alertheid groeit in twee weken uit tot een stevig voelbare stress in mijn buik. Die kruipt steeds verder omhoog in mijn gedachten. Ik slaap slechter. Zo vroeg wakker dat zelfs de vogels hun bek nog houden. De onrust vervormt langzaam mijn blik, alsof ik door een andere lens kijk. Een wolk van angst waait geleidelijk naar binnen.

De eerste alertheid richt zich rationeel op mijn lichaam en mijn herinnering aan mijn lichaam zoals het de afgelopen periode voelt. Merk ik iets bijzonders? Is er fysiek iets voorgevallen dat als signaal moet worden opgevat? Ben ik vaak moe? Zweet ik in mijn slaap? Is

mijn gewicht normaal? Ben ik bleek? Constant koud? Met welk gevoel word ik wakker? Heb ik ergens pijn of zie ik een bobbeltje? Zo ja, is het buitensporig, verklaarbaar? Het licht van mijn intuïtie schijnt op al mijn cellen en maakt een scan van het geheel. Meestal haal ik daar vertrouwen uit. 'Volgens mij zit het goed. Ga maar lekker verder.' Bleep.

Mijn verstand, dolgelukkig met dit signaal, grijpt zich er krampachtig aan vast. 'Mijn gevoel zegt dat het goed zit, dus dan is het ook goed!' Of voel ik wat ik wil voelen? Wordt mijn verstand door mijn zogenaamde intuïtie bespeeld? Vroeger greep ik me nog wel eens vast aan de strohalm die statistiek heet. Hoe groot is nou echt de kans dat ik weer kanker heb? Ik heb het al drie keer gehad. Hoeveel mensen krijgen daarna nog een keer kanker? En nog een keer? Juist. Heel kleine kans, die precies past waar de zon niet schijnt. Fuck de statistiek. Daar is geen enkel vertrouwen op te baseren. Het waarschuwinglampje blijft branden. Ik moet eraan geloven.

Tegen de tijd dat de controle een feit is knalt het vat vol tegenstrijdige gedachten uit zijn voegen en houd ik er bij het parkeren van mijn auto rekening mee dat de parkeerkaart straks bij het uitrijden geen 4 euro kost. Want 4 euro is in het Antoni van Leeuwenhoek de prijs van een bezoekje aan iemand ánders die kanker heeft. Of de prijs van een 'niets aan de hand'.

Ik ga het liefst alleen naar het ziekenhuis. Dat voelt lichter en ik heb meer controle. De gesprekken of vragen van iemand die meegaat, pinnen me meer dan ik prettig vind vast in het moment. En een begeleider zou erop kunnen wijzen dat er slecht nieuws te verwerken is. Terwijl ik niet wil dat er hulp nodig is want er is immers helemaal niks aan de hand. Dat hadden mijn Intuïtie en de Statistiek zelf gezegd!

Dus ik ga even een snelle tussenlanding op de kankerplaneet maken om het brandende lampje uit te laten doen, en daarna stijgt ik zo snel mogelijk weer op. Zelfs het aankijken van mensen in de gangen en wacht ruimten is een no-go. Uitwisseling van blikken, energie en gedachten die ik mogelijk weer meeneem naar buiten. Niet doen. Niemand aankijken. Rug recht. Stem helder. En weg.

De vorige afspraak is nu al zeven maanden geleden (langer dan gewoonlijk, hoezo verdomme nu pas? Mijn schuld). Verstand en gevoel zijn voortdurend in discussie. Ik slaap slecht. De ongerustheid is sterker dan anders maar kan ik ook deze keer verklaren.

De afgelopen periode dacht ik na over een grotere koerswijziging in mijn leven. Ik werkte zoveel de afgelopen jaren en ik verloor energie aan dingen waar ik niet meer achter sta. Fulltime werken, alles heel goed willen doen; veel verantwoordelijkheid op mijn schouders nemen en een lichaam dat me laat voelen dat er een grens is.

Twee dagen geleden heb ik al bloed laten prikken. Vandaag ga ik horen dat alles goed is. Ik parkeer mijn auto. Een bezorgde vriendin belt en vraagt waar ik ben. 'Ik parkeer nu. Zie er wel tegen op maar ik app je zo dat alles goed is, oké?'

Bij mijn arts in de spreekkamer word ik overvallen door emoties. Zo ken ik mezelf niet. En hij mij ook niet. Het idee was: alleen gaan, niks aan de hand, niet laten meeslepen door angst, rug recht en snel weer weg. In werkelijkheid viel ik hier zojuist over de drempel alsof ik een marathon finishte. Met een gevoel van opluchting en zware vermoeidheid. Eindelijk daar. Hier moest ik zijn.

De luchtig bedoelde vraag hoe het met me gaat terwijl er

wordt ingelogd in Het Systeem, beantwoord ik met onverstaa-
baar huil-praten richting de oncoloog die mijn gegevens bij el-
kaar zoekt en bestudeert. 'Ik ben moe. Mijn-baan-willen-opzeg-
gen-moe. Niet meer kunnen meedoen-moehoe.' De arts heeft
mijn dossier nu op het scherm, klikt naar de bloeduitslagen van
deze week en wordt zelf verrast door wat hij ziet. Anders was hij
het gesprek wel anders begonnen.

'Ik zie dat je labwaarden helemaal niet in orde zijn, Margot.
Hier schrik ik van. Dit is echt foute boel. We moeten een PET-scan
doen, zo snel mogelijk. En omdat je calciumwaarden echt te afwij-
kend zijn, stel ik voor dat je nu naar de dagbehandeling gaat om
een calciuminfuus te krijgen zodat we dit direct kunnen aanpak-
ken. Ik bel of er nu een plek vrij is.' De arts haalt zijn telefoon uit
zijn witte jaszak en belt de planning. Ik kan nu meteen naar boven
voor het infuus.

Geen 4 euro.

Geen 4 euro.

Geen 4 euro.

Als ik een minuut later alleen op de gang sta, imploderen de woor-
den 'foute boel' als een bom. Een miljoen scherven prikken aan
mijn binnenkant. Zo rauw. Het doet zoveel pijn dat het verdooft.
Ik weet dat het heel ernstig is. Dat er geen relativering is. Dat er
geen directe uitweg is. Aan alles voel ik dat dit de laatste diagnose
is.

Menno staat voor de klas en neemt niet op als ik hem acht keer bel.
Mijn niks-aan-de-hand-gedrag is veel te effectief geweest. Hij maakt
zich geen zorgen. Verwacht niks. Zijn geluid staat uit en hij geeft les

aan pubers en straks gaat ie naar huis en vertel ik opgelucht dat er niks aan de hand was. Dat denkt hij.

De bezorgde vriendin maakte zich vooraf al zorgen. Zij neemt meteen op, hoort mijn stem en weet hoe laat het is. Springt in de auto en rijdt naar het ziekenhuis om me niet alleen aan dat infuus te laten liggen. We omhelzen elkaar bij de liften op de eerste verdieping. Ze prikken een infuus. Dertig minuten looptijd. Looptijd van mijn tranen die op het bed vallen. Ik voel het zwaard van Damoscles diep in mijn rug steken. Mijn vriendin ziet het. Zij houdt mijn hand vast. We weten nog niets, behalve 'foute boel'. We weten alles.

POOTJES UIT

De dagen voorafgaand aan de vakantie staat de caravan al op de op-rit. In 1982 ben ik acht jaar. We wonen in een grote twee-onder-een-kapwoning op de Middelweg in Molenhoek. Bij Nijmegen is dat. We zijn het laatste huis van de rij. Aan de overkant van het zandpad naast ons huis ligt een grote kersenboomgaard. Dat was voordat de kersenvruchten tegen de vlakte gingen en er mais voor in de plaats kwam. In het mais kan je schuilplekken maken en verdwalen. Steeds met de spanning dat de monsteroogstmachine plotseling opduikt en je levend verslindt tussen zijn grijpers. Iedere maispeler weet dat 'de brout' een begrip is.

De caravan is gloednieuw, een 'Chateau 364 Grand Prix' met 'rondzit' en 'eindkeuken'. Het jargon van de caravanwereld maakt indruk op mij. Zoals eigenlijk ieder jargon daarna deed, de geheimtaal van kenners. De dag dat we de caravan ophalen bij de dealer in Oss mag ik met mijn vader mee. Hij rekent af met twaalf briefjes van duizend gulden die zorgvuldig worden uitgeteld op de toonbank. Het lijkt de normaalste zaak van de wereld.

Mijn vader heeft een eigen zaak waarin hij verf, glas en autolak verkoopt, samen met zijn vader en zijn broer. Een familiebedrijf.

Betalingen gaan meestal met cheques en contant geld; de geldkluisjes en kassabakken staan thuis bij ons op tafel. Mijn moeders werk is dat ze meehelpt met de administratie. Ze typt facturen. Achter ieder wit voorblad zit een roze, een geel en een groen blad, met een knisperend, diep blauw laagje carbonpapier ertussen. Altemaal voor in klappers. Verder is mijn moeder moeder.

De dagen voordat we op vakantie gaan is ze druk bezig met de voorbereidingen. Blikken met houdbaar eten voor je-weet-maar-nooit, stapeltjes kleding, handdoeken, boeken, mijn hoofdkussen, tekenspullen, barbies; alles verdwijnt moeiteloos in de kleine caravankastjes.

Achter in de auto is mijn plaats in het midden. Ik ben namelijk de kleinste en de jongste. Mijn broer zit rechts van mij, hij is zes jaar ouder. Laatst had hij een vuurtje gestookt in de prullenbak op zijn kamer om te kijken hoe gesmolten Playmobil eruitziet. Ook schiet hij wel eens stiekem met de oude luchtbuiks van opa uit het zolderraam op de bomen achter ons huis. Ik mag dan kijken, als ik niks tegen papa en mama vertel. Mijn broer is een lastige puber, zeggen ze, hij maakt veel lawaai thuis en roept vaak dat hij honger heeft. Toch eet hij weinig. Links van mij zit mijn zus, wij schelen acht jaar. Sinds ik me kan herinneren speelt ze met mij alsof ik haar pop ben, heel geduldig en lief. Mijn zus is verstandig en rustig, al bijt ze wel op haar nagels. Misschien omdat ze alles graag perfect wil doen; perfect piano spelen, perfecte cijfers op school. Misschien omdat zij lijdt onder de slechte chemie tussen mijn ouders, die samen en afzonderlijk ongelukkig zijn. Iets waar ik als jongste nog onwetend over ben. Ik zit daar op de achterbank in mijn eigen wereldje, veilig tussen die twee groten in.

Tijdens de reis nemen we soms even een pauze. Dan gaat mijn

moeder broodjes smeren in de caravan. Wij moeten buiten wachten tot we iets krijgen. Als het écht heel gezellig is, draait mijn vader de pootjes uit en mogen we allemaal de caravan in. Dat is het allerleukste.

Een keer hebben we de tafel ingeklapt en even geslapen, of wat daarvoor doorging. Met z'n vijven, op een rijtje. Dat was op een parkeerplaats langs de Duitse snelweg toen we allemaal heel moe waren. Ik lag daar in het hoekje en ik wilde het liefst dat alles altijd zo zou blijven. Maar dat was niet zo.